

Byggnadsvästen

Tidning till medlemmar i Byggnads Väst årgång 4, nr 2, maj-juni 2013

**Full rulle,
utan stress**
Sid 8-9

Väst
BYGGNADS

Läs också:

Fart på påfarten sid 4

Vad avtalen gav sid 6

Utan rast och ro sid 11

Nya lärlingar sid 13

Ett telefonnummer för fackliga frågor

010-601 10 00

Direktnummer till anställda på www.byggnads.se/vast

De styr Byggnads Väst

På en av de första vårdagarna i slutet av april samlades den nya styrelsen, vald på Byggnads Västs årsmöte i mars, till sitt första möte.

Ordinarie styrelseledamöter under 2013 är från vänster Jonas Attenius, Rikhard Pernklint, Anders Fransson, Andreas Barrett, Patrik Johansson, Mats Halldin, Anders Gustafsson, Jesper Carls-

son, Mattias Lidén, Benny Augustsson, Jörgen Elv, Tomas Emanuelsson (ordförande), Jörgen Frödelius och Niklas Sjölin. Mikael Lundell, längs till höger, är utsedd regionsekreterare. Saknas på bilden gör Michal Nyrén.

På byggnads.se/vast finns fler bilder bland annat på de valda suppleanterna.

Byggnads Väst frågar

Martin Johansson, byggsmed, Halmstad, AB Br-Montageservice

Vad är det bästa i ditt nya avtal? Försäkringen vid föräldraledighet, men det finns saker i den som måste förbättras i kommande förhandlingar. Vilka politiska frågor ska Byggnads engagera sig i? Fasa över Rot-avdraget till att gälla hyresrätter

Omslagsbild: Fredrik Alhede och Jörgen Byvald poserar utan hjälmar, de har dispens på några områden på Skanskabygget. De vill uppmana fler golvläggare att använda ackordsprislistan. Sid 8-9

A-kassan

Telefon: 010-601 18 00

E-post: a-kassan@byggnads.se

Telefontider

Ersättning, medlemskap och avgifter

Månd - fred: 9 - 11

Utlandsarbete

Månd, onsd och fred: 9 - 11

Omprövning eller överklagan

Månd - fred: 9 - 11

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till: Byggnads a-kassa, FE36, 930 87 ARJEPLOG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36, 930 88 ARJEPLOG

Byggnads Väst har fem kontor.

Ring, maila eller kom på besök!

Alla kontor

Tel: 010-601 10 09

Medlemsservice: 010-601 14 14

Mail: vast@byggnads.se

Göteborg (regionkontor)

Olof Palmes Plats 1 (vid Järntorget)

413 04 GÖTEBORG

Fax: 031-774 33 77

Borås

Magasinsg 10, 2 tr

504 35 BORÅS

Fax: 033-12 06 48

Halmstad

Andersbergströmen 104

302 55 HALMSTAD

Fax: 010-601 13 98

Skövde

Box 417 (Besök: Torggatan 18, vån 3)

541 28 Skövde

Fax: 0500-44 75 09

Trollhättan

Swedenborg Center

Lasarettsvägen 9

461 52 TROLLHÄTTAN

Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:

Månd - torsd 8-12, 13-16, fred 8-12

(8-12 även dag före "röd dag"/afton)

Obs! Skövde Må-to 9-12, 13-15, fred 9-12

Har du svårt att komma dessa tider?

Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd - torsd: 8-12, 13-16

Fred: 8-12, 13-15 (Medlemsservice 8-12)

Tidningen Byggvästen

utkommer med fyra nummer per år

Adress: Byggvästen, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson

Redaktör, text & foto (om ej annat anges):

Marie Thegerström, 010-601 14 39,

marie.thegerstrom@byggnads.se

Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB

Hitta byggnytt på byggnads.se

Ordföranden har ordet

Ordning och reda!

Det är det vi Byggnadsarbetare kräver. Ordning och reda på våra arbetsplatser, oavsett om vi är betongarbetare, glasmästare eller ventilationsplåtslagare. Vi kräver att de regler och avtal som gäller ska följas. Det var de orden, med den innebörden, som satte "märket" på årets unika avtalsrörelse. Vi visade för allmänheten hur företag i Sverige utnyttjar luckor i lagar och avtal för att utnyttja människor. Ja, det är det ett antal företag gör - utnyttjar människor!

Villkoren för dem som jobbar i dessa företag kan liknas vid de som fanns innan fackföreningarna bildades under sent artonhundratals. Genom att inte följa lagar och regler tjänar företag så mycket pengar som möjligt på så kort tid som möjligt. Sedan sträcker de oskyldigt händerna i luften och säger "Visst de finns på våra arbetsplatser men vi har inget ansvar. Det är andra företag som tagit in dem på våra arbetsplatser." Givetvis är det de stora entreprenörernas fel att arbetare utnyttjas på deras arbetsplatser! Ställ dig bara frågan hur någon kan ha seriös verksamhet i fjärde underentreprenörsledet när fyra företag redan har tagit ut vinst på att sälja entreprenaden som vunnits i en upphandling. Det går inte! Det är arbetare som får betala priset genom att få en farlig arbetsmiljö och låga löner. Därför kräver Byggnads ett ansvar från den som säljer jobb till underentreprenörer!

Inte nog med det. Kunden eller beställare får ofta betala priset genom dålig kvalitet på det som byggs!

Nej nu har vi satt ner foten och det finns bara en väg framåt. Ordning och reda på arbetsmarknaden!

Byggnads har också ett antal saker att göra för att uppnå ordningen och redan. Vi behöver bli fler och få en större andel av byggnadsarbetarna som medlemmar, för att vi ska bli en ännu starkare röst på arbetsplatserna. Vi behöver också höja kunskapen

om vilka rättigheter och skyldigheter vi har genom våra avtal. Det gör vi enklast via utbildning. Alla medlemmar har möjlighet till utbildning och vi kommer fortsätta vår satsning på endagars utbildningen *Påfarten*.

Socialdemokraterna genomförde sin kongress i Göteborg under en solig men kall vår. Det speglar lite av det Sverige som håller på att växa fram. Förutom ordning och reda på arbetsplatserna behöver vi få tillbaka en välfärd där samhället stöttar och hjälper de svaga och sjuka. Vi får ständigt nya exempel på hur den kalla regering vi har idag sätter enskilda "på kanten". Skyddet för de som arbetar försämras genom en usel sjukförsäkring och a-kassa och en avvecklig av anställningsskyddet. Jag gläder mig över de beslut, som ska motverka detta, som togs på Socialdemokraternas kongress.

Mer om detta och hur våra avtal ser ut kan ni läsa på vår hemsida! Så håll dig informerad om utbildningar möten och rättigheter på byggnads.se/vast och byggnads.se

Det är inte bara ordning och reda på arbetsplatserna vi behöver, vi behöver även ordning och reda på hela landet. Därför är det vi nu lyckats med i avtalet bara första steget!

Tomas Emanuelsson
Ordförande Byggnads Väst

Kort och gott

Arbetslösheten

Den 31 mars 2013 var 3 717 personer inom byggbranschen (många yrken inte bara inom Byggnads avtalsområden) i Västra Götaland öppet arbetslösa eller i program (jobb- och utvecklingsgarantin, ungdomsgarantin, arbetsmarknadsutbildning eller arbetspraktik). Därav var 1 167 lärlingar (826 under 25 år). I Hallands län var motsvarande siffror 564 personer öppet arbetslösa eller i program, varav 473 var lärlingar (337 under 25 år).

Arbetslös? Betala a-kassan!

En och annan a-kassemedlem har missat ersättning vid arbetslöshet för att man trott att avgiften skulle dras från den kommande ersättningen. Det gör den inte. Betala alltså a-kasseavgifter även om du är arbetslös.

Byggsemestern

Byggsemestern 2013 är, i större delen av Byggnads Väst, preliminärt förklarad till v 28-31. I Halland, utom Kungsbacka, tas fyra veckor ut under perioden v 27-32 (preliminärt).

Exklusivt för medlemmar

Besök Byggnads hemsida, www.byggnads.se. Där kan du logga in som medlem med person- och medlemsnr (finns på Byggnadsarbetarens sista sida). Alla lönemätningar i Byggnads Väst de senaste månaderna finns där.

Du är medlem i Folkteatern

Som medlem i Byggnads Väst är du också medlem i Folkteatern i Göteborg. Teatern har en stark koppling till sina drygt 300 medlemsorganisationer, där bl a fackförbundet ingår. Medlemmar i Folkteatern får, under en period direkt efter premiärer, rabatt på biljettpriset på teaterns egna produktioner. Läs på folkteatern.se.

Kulturstipendier

Byggnads delar varje år ut ett tjugotal kulturstipendier. Antal sökande i år var ca 400 pers. Västsvenska mottagare i år var Malin Wallin (arkitektur), Alingsås, Anders Teglund (litteratur), Göteborg, Alfred Lorinius (musik), Göteborg och Karin Birgersson (musik), Göteborg

Påfarten

Snacka med varandra

Torbjörn Eriksson tycker att den här dagen är bra för att "försöka få alla att vara med".

Ställningsbyggarna på NS Norisol Sverige AB i Stenungsund delade upp sig i tre grupper och gick kursen Påfarten. En dag känns lagom.

Familj, fiske och Frölunda. Bland annat det gör livet "gött att leva". Det berättar killarna som samlats runt bordet i en byssja utanför Borealis industri i Stenungsund. Några är medlemmar andra inte. Alla verkar trivas med sitt jobb.

- Jag älskar mitt jobb. Det bästa i livet är att bygga ställning. Det näst bästa är att riva ställning, säger Edwin Cáceres.

Med livets glädjeämnen som utgångspunkt börjar de tillsammans fundera över fackföreningens roll historiskt sett och i nutid.

Det visar sig att skillnaden inte är så stor. Idag står medlemmar i skuld till banken. Förr var det patron som krävde sina pengar tillbaka. Det gemensamma är att vi måste få in ett visst antal kronor för att kunna behålla levnadsvillkor. Enda kraften att stå emot lönesänkningar och andra försämringar är att vi är många som går samman och

Från vänster runt bordet: Edwin Cáceres (armen syns), Magnus Rönnbrant, Tobias Lotan, Magnus Löwe och Martin Hein. Alla lyssnar och gör inlägg när Jack Rolka går igenom vad fackföreningen är, gör och är.

bestämmer att vi t ex inte säljer oss billigare än för en överenskommen penning.

Många upplever att det är svårt att sitta still, det vet Jack Rolka, som är den som oftast håller i de här kursdagarna.

- Jag brukar köra i pass på ca 45 min och missar jag får ni säga till mig.

Vid första "bensträckaren" bullar Jack och Kent Norberg, även han ombudsman på Byggnads Väst, upp med mackor till kaffet. Kent är med i dag bl a för att presentera sig, att han främst arbetar med att stötta medlemmar i de mindre yrkesgrupperna i Byggnads, som ställningsbyggarna är.

Den här kursdagen avslutas också med ett fackligt möte (se sid 16). Och mitt på dagen serveras lunch.

Vanligtvis är deltagarna nöjda efter dagen. Så även denna dag. Kom du också! Lyssna, fråga, diskutera...

Du som väljer att anmäla dig behöver alltså inte vara medlem. Men du är naturligtvis välkommen att bli.

Först till kvarn gäller vid anmälan. Kursdagarna blir alltmer populära.

Följande datum finns hittills att välja på i höst. Anmälan se ruta till höger.

Göteborg: 13 sept, 11 okt, 15 nov och 6 dec

Trollhättan: 9 okt, **Skövde:** 23 okt

Borås: 20 nov och **Halmstad:** 6 nov

Eller bli ett gäng och boka en egen dag som ställningsbyggarna gjorde.

Om du tillhör en "mindre" yrkesgrupp och vill gå en kurs med deltagare med samma yrke, hör av dig. Kontakta någon i rutan här till höger.

Specialutbildning för rörläggare

VVS-montörer som vill lära mer om hur lönen kan bli bättre är välkomna på kurs, tre tillfällen ca kl 14-18.30. Hösten 2013 hålls kursen där medlemmar vill, när tillräckligt många anmält sig. *Frågor till Parham Pour 010-601 14 32 eller Peter Hellberg 010-601 14 10*

Byggnads Väst har ett studieprogram för 2013 där den som vill gå fler kurser kan hitta mycket matnyttigt. Ring om du vill ha det.

Välkommen på möte!

enbergh, Kent Norberg (Byggnads Väst), Robin Hellström
beroende av.

Detta gäller vid facklig kurs

Du har rätt till ledighet för fackliga studier om du meddelar din arbetsgivare senast 14 dagar innan kursstart.

Ersättning lämnas för förlorad arbetsförtjänst i form av ett *skattefritt* stipendium på 808 kr/dag.

Anmälan kan ske via:

sms: 0730121261 (NYHET), mail: fackligutbildning.vast@byggnads.se, eller via telefon: 010-601 10 09. Fråga efter Gunilla Haag, Tomas Nilsson eller Jack Rolka. De svarar också på frågor.

OBS! Möte för vvs-are

Byggnads Västs klubb för alla vvs-are som har ett fackligt uppdrag i Göteborg med omnejd, har möte *månd 3 juni kl 16.30* i Byggnads Västs lokaler på Olof Palmes Plats 1, Göteborg.

Kom och få information och diskutera gemensamma frågor!

Frågor Ingemar Morup 0704-19 08 69

Varje enskild medlem tillhör någon av Byggnads Västs 30 medlemskretsar. Du också! Bostadsorten avgör vilken krets som är din. På möten i medlemskretsarna får medlemmar den information som ofta efterfrågas. Och här kan man ta upp frågor om vad man vill förändra på jobbet och i facket. Lita inte på att någon annan gör detta. Välkommen på möte!

Kontaktpersoner och eventuellt mer info finns på hemsidan, byggnads.se/vast (klicka på Medlemskretsar) eller ring närmaste Byggnadskontor se sid 2. De medlemskretsar som inte har "annonser" här kan ha lagt in på hemsidan.

Bengtstors/Ed

Torsd 19 sept kl 16.30
Restaurang Tjuren, Ed

Lysekil

Onsd 12 juni kl 18.30
Lysekils Folkets hus

Trollhättan

Onsd 18 sept kl 17.30
Swedenborg Center, Trollhättan

Uddevalla

Torsd 26 sept kl 18
Lotcen, Kungsg 30, Uddevalla

Vänersborg

Tisd 24 sept kl 18.30
Nygatan, Vänersborg

Strömstad

Möte efter önskemål. Ring 010-601 14 23

Lidköping

Månd 16 sept kl 18.30
Lokal meddelas på hemsidan

Skara-Götene

Onsd 25 sept kl 18.30
HSB: s samlingslokal, Skara

Östra Skaraborg

Onsd 12 juni kl 17, Byggnads Västs lokaler, Torgg 18, Skövde. Anmälan senast 11 juni, 0706-53 27 00 eller 0702-68 15 24

Borås

Månd 26 aug kl 18
Byggnads kontor, Magasinsg 10, Borås.

Mark

Torsd 5 sept kl 18
ABFs lokaler, Fredenborgsg, Kinna

Tranemo

Torsd 6 sept kl 18.
Fokus, "Folkets hus", Limmared

Ale/Kungälv

Tisd 17 sept kl 17
Folkets hus, Nol

Alingsås

Torsd 19 sept kl 17.30
ABFs lokaler, S Strömg 15, Alingsås

Centrum/Västra Göteborg

Onsd 4 sept kl 17
Byggnads Västs studielokaler
Heurlins Plats 9, 4 vånGöteborg

Hisingen

Onsd 25 sept kl 17
Backa Folkets hus

Härryda

Tisd 24 sept kl 17
ABF-huset, Mölnlycke

Kungsbacka/Mölndal

Onsd 18 sept kl 16.30
Mölndals Folkets hus

Stenungsund

Månd 2 sept kl 17
Stenungsunds kommunhus, Strandv 15

Falkenberg

Onsd 18 sept kl 18.30
Vi tittar på fotboll på Falkenbergs IP

Halmstad

Onsd 12 juni kl 17
Fackens hus, Halmstad

Varberg

Torsd 19 sept kl 18.30
Kallbadhuset, Varberg

Hylte

Tisd 3 sept kl 18.30
Skytte, Broaryd

Inför nästa gång

I årets avtalsrörelse har Byggnads drivit igenom arbetstidsförkortning helt i linje med medlemmarnas viljeyttringar, via inkomna motioner.

Andra fackförbund har gått en annan väg i årets avtalsrörelse. Då tänker jag närmast på IF Metall. De har drivit igenom frågan med delpension. Denna lösning ser jag som högst aktuell i nästa avtalsrörelse för Byggnads. Inte minst med beaktande av diskussionerna om att öka pensionsåldern framöver. Vi ser redan idag att många inte kan jobba fram till sin pensionsdag. En lösning via kollektivavtalen kan bli en möjlig väg att värna om dessa medlemmar.

På exempelvis Teknikavtalets område har en möjlighet till delpension från 60 år införts. Under avtalsperioden avsätts 1,5 % för att bygga upp kapital till en kommande delpension.

På Stål- och Metallavtalets område finns redan avsättning till delpension. I stället har en överenskommelse träffats som i korthet innebär att arbetstiden till viss del varierar efter orderingång genom avsättningar till arbetstidskonton.

De olika lösningarna på arbetstidens område ökar människors trygghet och frihet och möjliggör för många att på sikt kunna gå i delpension från 60 års ålder, eller välja att jobba längre men på deltid.

Dålig arbetsmiljö har stor del i att byggnadsarbetare inte kan arbeta fram till sin pensionsdag. Då är det högst rimliga krav att arbetsgivare är med och betalar för att anställda ska kunna påverka sitt pensionsuttag likt IF Metalls uppgörelse.

Jesper Carlsson, avtalsansvarig, Byggnads Väst

Byggnads Väst frågar

Mats Johansson, vvs-montör, Kungälv's Rörläggeri AB
Vad är det bästa i ditt nya avtal? Hyfsat bra avtal, trots att vi inte nått 40 tim

arbetstidsförkortning utan fått 39 tim. Att ansvar att skicka in fördelningslista och ackordssedel nu är lagt på arbetsgivaren är också bra. Vilka politiska frågor ska Byggnads engagera sig i? Ordning och reda är en superviktig fråga att driva.

Strejkhott, sega samtal och iskalla relationer gav nya avtal

Nu är samtliga avtal klara. Här lämnas kort information om innehållet. Entreprenadmaskinavtalet redovisas i kommande nummer.

Byggavtalet i korthet

Avtalet gäller från 1 mars 2013 till 31 mars 2016 med möjlighet till uppsägning efter första och andra året.

Löner

Avdrag för de tre nya timmarna arbetstidsförkortning görs första året.

Fr o m 1 mars 2013: Utgående lön räknas upp med 3:57 kr/tim eller 621 kr/mån (grundlön 140 kr/tim)

Fr o m 1 april 2014: Utgående lön räknas upp med 4:31 kr/tim eller 750 kr/mån (grundlön 144:50 kr/tim)

Fr o m 1 april 2015: Utgående lön räknas upp med 4:41 kr/tim eller 767 kr/mån (grundlön 149 kr/tim)

Arbetstidsförkortning

Arbetstidsförkortningen ökas från 34 till 37 tim/år och de kan tas ut fr o m 1 april, 2013 med bibehållen lön.

Kraftfull satsning på ordning och reda

Med utgångspunkt i Byggnads krav att huvudentreprenören ska ta ett större ansvar för underentreprenören ska en partssammansatt grupp arbeta fram bestämmelser som ska skrivas in i Byggavtalet. Arbetet ska vara färdigt senast 15 febr 2014.

När tidlistor ska vara färdigställda

Nybyggnadslistan ska vara klar 31 dec 2013, Ombyggnadslistan 30 mars 2014 och Anläggningslistan 31 dec 2014.

Arbetsgivaren ska stå för arbetskläder

Arbetskläder avser arbetsbyxor, snickarblus, ofodrad jacka och vinterjacka.

Kyl- och VVS-avtalet i korthet

Det nya avtalet är en sammanslagning av Kyl- och VVS-avtalen. I det nya avtalet används de högsta/bästa nivåerna av de två gamla avtalen. Detta betyder högre nivåer för bl a övertidsersättning och OB-tilägg med mera.

Avtalets längd

Avtalet är treårigt och gäller från 1 april 2013 till 31 mars 2016. Avtalet är uppsägningsbart det tredje året.

Löner (avtalsböjning)

Perioden 1 april, 2013 – 31 mars, 2014:

3:69 kr/tim, 642 kr/mån

Lägstalön: VVS 142,50 kr/tim,

24 795 kr/mån och Kyl 25 143 kr/mån

Perioden 1 april, 2014 – 31 mars, 2015:

4:28 kr/tim, 745 kr/mån

Lägstalön: Samtliga 149 kr/tim,

25 926 kr/mån

Perioden 1 april, 2015 – 31 mars, 2016:

4:53 kr/tim, 788 kr/mån

Lägsta lön: Samtliga 153:50 kr/tim,

26 709 kr/mån

Semesterersättning

Kylmontörer med månadslön får höjd semesterersättning från 1 % till 1,1 %. Från 13 % till 13,1 % för övriga lönedelar.

Arbetstidsförkortning

Arbetstidsförkortningen ökas från 37 till 39 tim/år.

Kraftfull satsning på arbetsmiljön

Bättre standard i bodarna. Samma krav på standard som finns i bl a Byggavtalet. Mer om arbetsmiljön i separat ruta.

Arbetsgivaren tar ansvar för ackordssedel och fördelningslista

Arbetsgivaren har nu ansvaret för att skicka in ackordssedel och fördelningslista till Byggnads region. Detta var tidigare arbetstagaransvar.

Johan Lindholm berättar om avtalet.

Håkan Fredrin, NCC, lämnar sitt telefonnummer för att få svar på en fråga senare.

Det snurrar på för en förbundsordförande. Efter intervju med Aftonbladet kl 6 väntar...

Arbetstid

Representant för Byggnads region och ett enskilt företag kan ingå en överenskommelse om avvikelse från avtalets bestämmelser om arbetstid.

Arbetsgrupp, lönebildning i branschen

Parterna ska i en arbetsgrupp se över hur lönebildningen i branschen ska möta framtidens behov och utmaningar.

Plåtavtalen i korthet

Avtalet gäller från 1 april 2013 till 31 mars 2016.

Löner

Utläggning av lön blir enligt följande:
2013: Utgående lön räknas upp med 4:06 kr/tim (2,40 %) utifrån snittlönen

2014: Utgående lön räknas upp med 4:30 kr/tim (2,45 %) utifrån snittlönen

2015: Utgående lön räknas upp med 4:35 kr/tim (2,45 %) utifrån snittlönen

Arbetstidsförkortning

Arbetstidsförkortningen ökas med tre timmar från 37 till 40 tim/år.

Ackordsprislistan

Ackordsprislistan höjs med 3 % per år

Arbetstidsförläggning

Arbetstidsförläggning på 160 tim i snitt på en fyra veckors period. Dock minst 37 tim och max 43 tim

Övertidsersättning

Övertids- och OB-ersättning på utgående lön

...information om det nya avtalet kl 6.30 på sextonde våningen i Gothia Towers i Göteborg. Därefter taxi till flyget och förhandlingar kl 10 i Stockholm om lönenivåerna i Byggaavtalet.

Glasmästeriavtalet i korthet

Avtalet är treårigt och gäller från 1 april, 2013 till 31 mars, 2016.

Löner (grundlöner)

1 april, 2013: höjs till 140 kr

1 april, 2014: höjs till 144 kr

1 april, 2015: höjs till 149 kr

Arbetstidsförkortning

Arbetstidsförkortningen ökas med 2 tim fr o m 1 jan, 2013 till 38 tim/år och med ytterligare 2 tim fr o m 1 jan, 2014 till 40 tim/år.

Semesterersättningen

Semesterersättningen ökar till 13,1 % på timlön och med 1,05 % på månadslön.

Arbetstidsförläggning

Arbetstidsförläggning på 160 tim i snitt på en fyra veckors period. Dock minst 37 tim och högst 43 tim per vecka.

Utökad skyddsombudsutbildning.

Förbättring av företagshälsovården.

Läs mycket mer om alla avtal på byggnads.se.

Frågor till Jesper Carlsson 010-601 14 92.

Vi tecknar avtal: Jan Nyqvist, Rickard Kronlid, Hans-Erik Lidén, Dan Berggren, Mats Gröndahl, Anders Johansson, Anders Karlsson, Parham Pour Bayramian, Ronny Karlsson, Tomas Lundin, Tomas Sundqvist, Bengt Karlsson och Bengt Eriksson. Ring dem på 010-601 10 09

Kraftfull satsning på arbetsmiljön

Efter modell och goda erfarenhetsavtal skrivs nu arbetsgivarens arbetsmiljöansvar tydligt in i de nya avtalen.

Det innebär bl a att skyddsombud, MB-grupp/kontaktombud eller Byggnads region får större möjligheter att begära överläggning om brister i arbetsmiljön.

Kommer parterna inte överens kan man vända sig till Arbetsmiljöverket för att avgöra frågan.

Underlåtenhet att inte genomföra överläggning innebär kollektivavtalsbrott.

Byggnads Väst frågar

Kay Sundh, träarbetare, Falköping, Asplunds Bygg i Falköping AB

Vad är det bästa i ditt nya avtal? Att Byggnads har avtalat fram Ordning och

reda på byggena
Vilka politiska frågor ska Byggnads engagera sig i? Se över korta byggtider om det går att göra något åt detta genom lagändring.

Större byggen på gång

Här redovisas exempel på de större arbetsplatser som arbetsgivarna, enligt gällande avtal, har anmält till Byggnads Väst jan - mars 2013.

Asplunds Bygg AB

Nyprod Billingskolan, Skövde

Bergman & Höök Byggnads AB

Tillbyggn lager och påbyggn kontorsvåning, Sisjön

Byggteamet Ulricehamn

Nyprod lägenh, Sjögläntan, Borås

Calles Bygg AB

Nyprod trygghetsboende, Skövde

Din Byggare i Götene AB

Nyprod idrottshall, Hällekis

Erlandsson Bygg i Väst AB

Nyprod lägenh, Fjällbacka

Nyprod lägenh Kungsbacka

MTA Bygg och Anläggning

Nyprod lägenh, Laholm

NCC Construction AB

Nyprod vårdcentral och lägenh, Höno

Peab Sverige AB

Ombyggn till lägenh, Borås

Nyprod lägenh, Torslanda

Nyprod förskola, Alingsås

Peab PGS AB

Nyprod lägenh, Mölnlycke

RO-gruppen Södra Älvsborg AB

Nyprod Hestra förskola, Borås

Sefa Byggnads AB

Nyprod lägenh, Borrareg, Gbg

John Svensson Byggnadsfirma AB

Nyprod tvåvåningshus, Skee

Teambuilder AB

Nyprod lägenh, Landvetter

Thords Murartjänst AB

Nyprod lägenh, Mölndal

Vi tre Bygg AB

Nyprod förskola, Mölnlycke

Wäst-Bygg AB

Nyprod lägenh och lokaler, Torslanda

Byggnads Väst frågar

Robert Ekberg, träarbetare, Uddevalla, Markbygg Construction Väst AB

Vad är bäst i ditt nya avtal?

Att frågan om ordning och reda har lyfts. Om vi inte får ordning och reda försvinner jobben.

Val om ett år, vilka politiska frågor ska Byggnads engagera sig i?

Driva frågan om ordning och reda.

Varför mäter man inte?

Nästan tjugo kronor skillnad per timme egentligen bara genom att bestämma sig för att man ska mäta. Golvläggarna Jörgen Byvald och Fredrik Alhede förstår inte varför inte fler använder Byggnads ackordslista.

Det är stora ytor som breder ut sig när vi kliver ur hissen på plan sex. 2000 m² golvyta är så gott som färdiglagd med textilmatta och täckt med papp i väntan på hyresgästerna. Skanskas tidigare kontor nära Göta Älvbron i Göteborg byggs om till kontor, som ska hyras ut.

Jörgen Byvald och Fredrik Alhede, Assmundsons Golv AB, ska snart åka vidare till nästa bygge. De har lagt två plan här men får nu avvakta med reserande tre plan eftersom det ännu inte är klart med hyresgäster. Och det är de som ska bestämma golvbeläggning.

Jörgen har jobbat som golvläggare sedan 1985. Han är i princip född in i yrket.

- Pappa var med och startade Golvläggarecentralen. Han var också med och drog igång jobbet med att få en ackordslista.

- Listan är bra, tycker både Jörgen och Fredrik, som har snart 20 år i yrket.

Men de påpekar också att vill man förbättra något kan man skriva motioner till Byggnads.

De förklarar fördelen med ackord.

Normen är att en "gubbe" ska klara 75 m²/dag utslaget över tid. Då är både stora och små utrymmen, som städskrubbar, inräknade. I grundlön tjänar de i dagsläget 168 kr/tim.

- Men vi kan påverka med mätning. Läger du 75 m² tjänar du efter listan 187 kr/tim. Det är nästan 20 kr/tim. Läger du mer tjänar du mer.

- Vi siktar in oss på runt 210 kr/tim. Men det kan bli mer och det finns de som

Jörgen Byvald och Fredrik Alhede drar inte benen efter

tjänat 380 kr/tim på små jobb. Man kan förändra sin lön med många tusen per år.

Att det bara är ca 20 % av de cirka 500 golvläggarna i Göteborgsområdet som mäter gör dem förundrade. (Totalt i regionen finns runt 1000 golvläggare.)

De tror att en ny generation kanske hellre väljer en fast månadslön och får fri bil, fri bensin ("som de kallar det") och fri telefon. Men det blir inga pensionspengar på de förmånerna.

- Det blir som att jobba svart, menar Jörgen.

Även företagen tjänar på ackordet.

- Så fort jag tjänar 230 kr kan företaget fakturera 30 m² mer per dag, menar Jörgen och tar fram sin snusdosa.

Mikropauser är viktigt. Att arbetsmiljön skulle bli lidande på grund av ackordsjobb håller inte Fredrik och Jörgen med om. Tvärtom.

Med planering och god logistik flyter jobben på. De använder hjälpmedel och jobbar ergonomiskt, reser sig och gör bensträckare. För att underlätta hanteringen får de textilmattorna i tvåmeterslängder istället för fyra meter, och de har hjälp av en firma som tar in material på bygget.

- Så går produktionen igång snabbare. Kontaktlimmet är borta och nu an-

sig. Men de stressar inte heller. Stora ytor, som här på Skanskas före detta kontor, trivs de med.

vänds vattenbaserade lim och dubbelhäftande tejp. Och de har raster, utan jobbprat. De lämnar då ofta bygget.

– Jag skulle aldrig sitta på en limburk och äta, säger Fredrik

Att jobba för Skanska, som de gör nu, upplever de arbetsmiljömässigt som hundra gånger bättre än för t ex NCC.

– Skyddsmöjligheter, upplägg, ordning, arbetsfördelning, allt är bättre.

Det gör också att framkomligheten är bra och fler kvadratmeter kan bli lagda.

– Det blir lättare att tjäna pengar. För vår enda chans till påverkan är att prestera, konstaterar Jörgen.

Golvklubben drar igång

Göteborgs golvläggare har tidigare haft en aktiv golvklubb. Tankar har nu fötts att starta upp den igen. Här kan golvläggare i olika företag diskutera yrkesgemensamma frågor och jämföra villkor, arbetsmiljö och löner. Idéer kan spridas och tillsammans kan man hitta vägar till att de ska kunna förverkligas.

Är du intresserad av att komma på nästa möte i Göteborg kontaktar du Dan Berggren, 010-601 13 97

Georg Johansson och Kristoffer Kinberg limmar matta på en balkong runt ljusgården i Skanskas ny- och ombyggda hus nära älven. De mäter också sina jobb med hjälp av ackordslistan. Resultatet brukar bli bra.

Fiskedag Hökensås för alla medlemmar

Alla Byggnads Västs medlemmar med familjer är välkomna till en fiskedag vid Norra Englandssjön i Hökensås. Byggnads Väst bjuder på fiskeavgiften, korb, bröd och dricka.

Vi börjar fiska kl 11 den 15 juni. Vi har skyltat på vägen från Tidaholm mot Brandstorp.

Missa inte denna naturupplevelse. Medtag fiskeredskap.

Frågor, ring Örjan Bolin, 010-601 13 99.

Förra årets "skörd" för två personer. Den största regnbågsöringen här väger ca 3 kg.

Vinn fyra trisslotter

Vad föreställer bilden? Fyra trisslotter sänds till den medlem vars rätta svar dras först ur mail/brevhögen. Vinnare i Byggvästen nr 1, 2013 blev Håkan Bengtsson, Romelanda. Rätt svar: Rosen, Socialdemokraternas logga.

Skriv före 30 juni 2013 till: Trisslottävlingen, Byggvästen, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG eller marie.thegerstrom@byggnads.se (glöm ej namn, adress och person- eller medlemsnummer).

Sämre och bättre

Skyddsombud som väljs på fel sätt har inget rättsligt skydd. Skyddsombuden ska utses på arbetsplats och inte i företag. Det står i lagen. I byggbranschen, med många små arbetsplatser och mycket service, har vi med företagens goda minne utsett skyddsombuden på företagen. Men Arbetsdomstolen har nu fastställt att skyddsombud ska utses på arbetsplatser, enligt domen som gäller Värmdö Byggtreprenader AB. Det kommer att kräva mycket extra insatser. Vi måste sätta oss ned med skyddsombud och företag och fastställa skyddsorganisation på alla företag där vi utser skyddsombud.

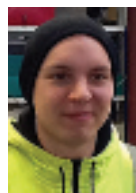
Det är mer glädjande med den nya texten vi fått in i avtalen när det gäller arbetsmiljö. När skyddsombud eller MB-grupp påtalar brister i arbetsmiljön på arbetsplatserna för arbetsgivaren ska arbetsgivaren överlägga med skyddsombud eller MB-grupp inom fem dagar från det att problemet framförts.

Gör arbetsgivaren inte detta är det ett avtalsbrott. Vid överläggningen ska man skriva protokoll. Är man inte överens i överläggningen ska Arbetsmiljöverket tillkallas. Om arbetsgivaren inte överlägger eller åtgärdar bristerna är detta ett avtalsbrott. Vilket betyder att vi kan begära förhandling med skadestånd. Detta ser jag som ett nytt starkt verktyg som vi som skyddsombud ska använda oss av. Elektrikerförbundet har haft den skrivningen i sitt avtal i flera år, med goda resultat

Mikael Holmqvist,
Regionalt skyddsombud

Byggnads Väst frågar

Jonas Sköld, plåtarbetare Skövde, Schönborgs Plåt-slageri AB

Vad är det bästa i ditt nya avtal?

Ordning och reda på arbetsplatserna.

Vilka politiska frågor ska Byggnads engagera sig i? Fortsatt satsning på frågor rörande arbetsmiljön i byggsektorn.

Åsikter i byschan? Skriv ner dem snabbt

Det är ingen hemlighet att det då och då förekommer idéer om hur Byggnads som organisation skulle kunna fungera bättre. Har du en idé? Skriv ner den, gärna ihop med andra och skicka förslaget, som en sk motion, till Byggnads Väst (se sid 2). Blankett finns på byggnads.se/kongress2014/motioner eller maila mikael.lundell@byggnads.se

Inkomna förslag behandlas en tid efter på Byggnads Västs regionfullmäkti-

gemöte. Där tas beslut om motionerna ska sändas vidare till Byggnads förbunds kontor. Vanligtvis sker så med väl övervägda rimliga förslag.

Byggnads nästa kongress hålls sommaren 2014 (kongresserna hålls vart fjärde år). Och eftersom demokratiska processer tar tid (alla medlemmar ska ha rätt att "höras") behöver Byggnads Väst ditt förslag senast 16 augusti 2013.

Frågor Mikael Lundell 010-601 14 26.

Byggnadsarbetare tystnade

För att hedra kamrater som har dött i arbetsplatsolyckor eller i sjukdom orsakat av arbetet höll Byggnads Väst en tyst minut fredag 26 april kl 13.00 på flera byggarbetsplatser runt om i regionen. Byggnads och övriga fackförbund inom LO kräver trygga arbetsmiljöer med noll tolerans mot dödsfall i olyckor och sjukdom orsakat av arbetet.

Flera byggnadsarbetare dör varje år på jobbet och minst 1 400 människor per år avlider av arbetsrelaterade olyckor. Nästan varannan byggnadsarbetare klarar på grund av dålig arbetsmiljö inte av att jobba till 65 år. Det borde vara självklart att börja med att förbättra arbetsmiljön innan exempelvis höjd pensionsålder kommer att införas.

På Skanskas arbetsplats Soldathemmet i Kviberg avstannade arbetet under en minut för att hedra byggnadsarbetare som avlidit på arbetet.

Regionala skyddsombud i Väst

Morgan Karlsson, Daniel Hell, Roger Sjöblom, Anders Karlsson, Hans Stevander, Mikael Holmqvist, Parham Pour, Bengt Eriksson, Kent Norberg, Urban Ternön, Tomas Lundin, Ronny Karlsson, Stefan Bengtsson, Lennart Björnkvist, Henrik Fager, och Hans-Erik Lidén.

Ring 010-601 10 09 eller bitta direktnummer på www.byggnads.se/vast

Värsting

Bild: Anders Karlsson

Farligt personalutrymme.

I den här boden, på vältrafikerade Skånegatan i centrala Göteborg, har byggnadsarbetare omklädningsrum och matplats. När de kliver ur boden räcker det med att de snubblar till eller av misstag får en knuff så kan olyckan vara framme. Bilisterna har inte en chans att se dem.

En tanke kunde varit att vända boden 180 grader.

Rikard Andersson och Jonas Attenius är fortfarande uppfyllda, en tid efter kongressen.

Omtumlande och ideologisk

Jonas Attenius hävdar att han sov i snitt fem timmar per natt. Rikard erkänner att det nog blev tio timmar totalt. Fem dagars kongress är över.

Vilken grej! Det var grymt intressant, säger Rikard Andersson.

– Hela upplevelsen var omtumlande på alla de sätt, vilket arrangemang, tycker Jonas Attenius.

Bägge var valda som ombud på Socialdemokraternas kongress i april i år. De är båda snickare till yrket och relativt nya i politiken. Rikard kunde inte p g a skada fortsätta med fotbollen och drogs då in i politiken. Han är nu bl a facklig ledare i SSU i Göteborg. Jonas har via Byggnads Socialdemokratiska förening, Byggsossen, ökat sitt engagemang successivt främst efter att ha projektjobbat i valrörelsen 2010.

På kongressen togs ett s k Framtidskontrakt fram. Det innehåller partiets, ofta konkreta, politiska prioriteringar

– Där står till exempel att svenska kollektivavtal ska gälla i Sverige. Inte kollektivavtalsliknande avtal, säger Jonas.

– Också att vi ska riva upp Lex Laval. Ombuden arbetade i olika temagrupper vars synpunkter påverkade innehållet i Framtidskontraktet väsentligt.

– Vi fick in 90-dagarsgarantin för unga. Ingen ungdom ska gå utan sossesättning i mer än 90 dagar. Det är häftigt att ett förslag som skissas upp av några unga kan gå hela vägen, känner Rikard, stolt få vara med och vara

byggnadsarbetarnas röst in i kontraktet.

Jonas är nöjd att hans grupp fick in att vinster i välfärden avsevärt ska begränsas och inte vara drivkraft.

– Första steget är taget nu.

De upplevde att allt under kongressen hade en koppling till jobben. Människor ska jobba. Ett byggjobb skapar tre andra, hävdade Rikard från talarstolen.

Lite smolk i bågaren finns förstås. Rikard är besviken att kongressen inte vågade kräva en tredelad föräldraförsäkring. Jonas känner att processer med känsliga frågor kunde hanterats bättre.

Men att ett uttalande för ordning och reda, Byggnads avtalsfråga, togs känns bra. Och de återvänder hela tiden till det 29-sidiga Framtidskontraktet.

– Nu finns något att ta på, ett papper att hänvisa till. För samhällsförändring.

– Det här var en ideologisk kongress jämfört med tidigare. Det är ingen skillnad mellan alternativen så man förra valet. Det är skillnad! säger Jonas

När de skiljs åt ska Jonas till sin fackliga politiska kvällskurs och Rikard ska skriva sitt framtidskontrakt, på en ny lägenhet.

Kongressen i siffror

Plats: Svenska Mässan i Göteborg
Tid: Den 3-7 april 2013, förhandlingar från 8.30 till 01.30 vissa dagar/nätter
Hur: 1924 motioner behandlades
Vem: 350 valda ombud, tio Byggnadsmedlemmar totalt, fem av dem är medlemmar i Byggnads Väst

Det gäller att hänga med i svängarna och på skärmarna under förhandlingarna. Alla dokument fanns bara elektroniskt, en miljöåtgärd. Klubban faller fort när slutet tas. Överst röstar Jonas Attenius och Conny Johansson, och bänkkollegor från Göteborg, med röstkort. Jonas Nilsson, Trollhättan, vill ha mer byggnation. Rikard Andersson följer förhandlingarna i vimlet av ombud. Längst ner har Margit Bik, Halmstad, just begärt votering.

Löften ska hållas

Det kan vara värt att fundera på varför man har försämrat a-kassan så till den milda grad att den snart inte är en riktigt inkomstskydd för någon. Man kan välja att bara lyssna till de som hävdar att det är lata människors bidrag för att de inte vill jobba. Men om man istället prövar tanken lite längre kan man helt plötsligt ana att de som företräder idén om en dålig a-kassa kanske vet att med en arbetslöshet på 8 % skulle en a-kassa värd namnet kosta samhället väldigt mycket pengar. Då kan man ju också fundera lite kring de regerandes inställning till just arbetslösheten.

Ett löfte om en värdig a-kassa, som majoriteten skulle vara med i och känna en trygghet av, skulle kosta pengar. Om man tog lika lätt på arbetslösheten som dagens regering verkar göra.

Att kämpa för att få ned arbetslösheten måste vara den viktigaste uppgiften. Varför en regering så aktivt verkar ignorera den höga arbetslösheten tror jag tyvärr skapar en rädsla hos oss som jobbar och gör att vi håller tillbaka i våra lönekrav. Behålla jobbet eller en bra löneökning?

Den som lovar en riktig a-kassa lovar inte bara skydd när arbetslösheten är framme, utan hen lovar att göra allt som står i sin makt för att jobba emot en hög arbetslöshet och göra allt hen kan för att lösa sysselsättningen för alla.

Jag tycker det är värt att fundera på. Den som inte tänker göra något med sin politiska makt för att lösa arbetslösheten måste givetvis ta pengar från de som för tillfället är arbetslösa om plus och minus ska gå ihop.

Vilka krav ska vi ställa på dem som vi väljer att styra vårt land och vår arbetsmarknad?

Och vilket skydd är gott nog så att vi vågar ställa krav på en rimlig lön när vi har jobb? Ett krav på en hög a-kassa är ett helt enkelt krav på att lösa arbetslösheten

Jack Rolka,
ombudsman och snickare

Hitta byggnytt på byggnads.se

Från Varberg och Våring

Byggnads Väst har berikats med två nya ombudsmän. De ser fram emot sina nya arbetsuppgifter.

Urban Ternön är regionalt skyddsombud som utgår från Göteborg. Han kommer från arbetet som betongarbetare och armerare på Peab Anläggning AB där han haft många fackliga uppdrag. Nu hoppas han genom ökade kunskaper kunna påverka arbetsmiljön positivt och förhindra olyckor.

Björn Mikkelsen är träarbetare och har varit lagbas i fem-sex år på Calles Bygg AB i Skövde. Han kommer främst att arbeta med löneförhandlingar och av-

stämningar med Skövde som bas. Han känner att nu ska han få arbeta med någonting han verkligen brinner för, det fackliga.

Urban Ternön och Björn Mikkelsen är bägge sedan april ombudsmän i Byggnads Väst. Urban finns i Göteborg och Björn i Skövde.

Unik talare i Göteborg

Det är inte vanligt att en enskild ordförande i ett fackförbund får hålla tal på Första maj i Göteborg. Om det ens har hänt någon gång tidigare. Men Johan Lindholm bröt isen.

Johan Lindholm tog upp sådana frågor som ligger honom varmt om hjärtat. Först och främst handlade det om jobbfrågan.

- Vi måste få en politik som sätter våra ungdomar i jobb.

Han talade också om ordning och reda på arbetsmarknaden, hur vi möter främlingsfientlighet, miljöpolitik och om alternativ till borgerlig politik.

- Vi är många som vill se solidaritet framför egoism, sa Johan Lindholm som inför Första maj fick äran att pryda Göteborgs spårvagnar med sin bild.

Johan Lindholm på väg mot Götaplatsen för att hålla sitt tal till göteborgarna. Bygg bort bostadsbristen var ett av buskapen i talet.

Öliv är vila

Bo i en av Byggnads Västs stugor.

Under sommaren lottas vistelserna ut bland dem som anmält intresse i mars. Men det kan bli återbud. Ring och kolla eller boka en härlig, kulen hösthelg vid havet.

Har du frågor eller vill boka framöver, ring Yvonne Andersson, 010-601 13 88.

En obruten havshorisontlinje väntar om man kliver upp på berget bakom Gullholmenstugorna

Framtidens byggare på väg

I dagarna kommer många nya lärlingar ut på byggerna. Utöver deras eget ansvar har du som arbetat på bygge ett tag ett ansvar. Att hjälpa dem tillrätta.

Ett gäng gängliga delvis kepsprydda blivande byggnadsarbetarlärningar intar skolsalens bakersta bänkar. De ska få information om vad facket har för roll på arbetsplatserna.

Anders Schagerholm, snickare och ordförande i en av Byggnads Västs ungdomskommittéer är den som informerar idag.

”Så att allt går rätt till” blir svaret på den inledande frågan om vad facket är.

En hyfsad sammanfattning visar det sig när Anders gått igenom historien, förklarat hur och varför fackföreningarna bildades. För att motverka lönesänkningar lovade arbetarna att inte sälja sig under ett bestämt pris.

”Dom är beroende av oss” inser en elev när Anders påpekar att styrkan är att vara många.

Anders går också igenom vad kollektivavtalen innehåller, hur löner sätts, a-kassans skydd och en hel del annat.

De flesta klasserna i Byggnads Västs område får den här informationen någon gång under skoltiden.

Bra att ha koll på

Arbeta bara i företag som har kollektivavtal. Dina timmar räknas inte om du jobbar i företag utan avtal

Anmäl tillsammans med arbetsgivaren till Byggnadsindustriens Yrkesnämnd (BYN) att du ska ha lärlingsbok (förs numera via datorn). Upprätta lärlingskontrakt.

Ha ordning på tiderna du jobbar och skriv upp i almanacka vad du gör.

Kolla och spara dina lönespecifikationer. Får de inte plats hemma, släng annat istället.

Ansök om medlemskap i a-kassa och fackförening. Trygghet och försäkring

Lerums gymnasium. Anders Schagerholm förbereder blivande lärlingar på det kommande arbetslivet

Under 30? Gör något kul!

Förra årets kurs fick högsta betyg. I höst kör vi igen. Anmäl dig fort.

Du får chansen att under tre dagar tillsammans med andra unga byggare lära dig mer om vad facket är och hur och varför det en gång bildades. Och varför det fortfarande behövs. Du får också bli veta hur du som vill kan gå tillväga för att vara med och

påverka i samhället och i arbetslivet.

Vi träffas den 18-20 sept 2013 och håller till på Hotell Opalen i Göteborg där alla deltagare också övernattar. Enda kravet för att få vara med är att man är medlem under 30 år. Ersättning betalas i form av ett stipendie. Max 30 deltagare

Anmälan till Emil Ernström, 0709-26 85 83 eller emil.ernstrom@gmail.com

Byggnads Väst frågar

Mattias Henriksson, vvs-montör, Kungälv's Rörläggeri AB.

Vad var det bästa i ditt nya avtal? Tycker det var ett bra avtal att arbetsgivaren

nu får ansvaret och skicka in fördelningslista och ackordsedel.

Vilka politiska frågor ska Byggnads engagera sig i? Helt klart ordning och reda på arbetsplatserna.

Förra årets förvärvade tredjeplats-buckla.

Försvarar äran

Den 27-30 juni 2013 hålls Byggnads årligen återkommande tiokamp för medlemmar under trettio år. Tre lag kämpar för Byggnads Väst.

Utsedda att tävla, i både praktiska och teoretiska grenar, för Byggnads Väst är: Mikael Hagström, Niklas Bengtsson, Jimmy Linder, Ricky Andersson, John Werner, Pontus Eriksson, Magnus Johansson, Andreas Eljert och Simon Bryngelsson.

Följ deras kamp och se bilder och resultat efter tävlingarna på byggnads.se.

För unga medlemmar

Byggnads Väst har två aktiva ungdomskommittéer, i Trollhättan och i Göteborg. I dessa träffas medlemmar under trettio år och diskuterar hur och på vilket sätt man vill förbättra i samhället och på jobbet. Ofta avslutas träffarna med en rolig "aktivitet".

Du som vill träffa unga med fackligt och politiskt intresse hör av dig till någon av de som "håller i" träffarna, Anders Schagerholm, Trollhättan, 0702-09 96 87 och Emil Ernström, Göteborg, 0709-26 85 83.

Byggnads Väst frågar

Dragan Filipovic, träarbetare, Uddevalla, Markbygg Construction Väst AB

Vad är det bästa i ditt nya avtal? Ordning och reda.

Vilka politiska frågor ska Byggnads engagera sig i?

Att driva frågan om ordning och reda även i politiken.

Vad medlemmar förtjänat

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kr/tim, vilket dessutom också höjer både semesterlönen och pensionen. Regionens högsta förtjänster, se nedan, talar

sitt tydliga språk. Observera att det på en arbetsplats kan förekomma fler än en avstämning.

Frågor om statistik och prestationslön kontakta Conny Johansson, 010-601 14 13.

Prestationslönestatistik TBMA* 1 jan – 31mars 2013

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
1	Protective System SV Productions, PSAB	Nordostpassagen, Gbg	1 513 tim	263:00	Ackord
2	Asplunds Bygg i Falköping AB	BS Mekaniska, tågservicehall, Falköping	722 tim	241:70	Ackord
3	Asplunds Bygg i Fkpg	Tågservicehall, Falköping	1 712 tim	231:67	Ackord
4	NCC AB	Mark- o betongarb, Uddevalla	1 738 tim	226:93	Ackord
5	Backgårdens Bygg AB	Ombyggn/stambyte, Uddevalla	1 474 tim	226:14	Ackord
6	Tommy Byggare AB	ICA, Falköping	1 604 tim	224:99	Ackord
7	Asplunds Bygg i Fkpg	Ekedal, etapp 1, Skövde	2 588 tim	222:37	Ackord
8	Backgårdens Bygg AB	Sylte fönsterbyte, Trollhättan	76 tim	222:01	Ackord
9	Åhlin & Ekeroth Väst Byggnads AB	Landeribacken, Göteborg	112 tim	221:92	Ackord
10	Sefa Betongentr AB	Stenungestrand	5 884 tim	221:50	Ackord
11	Rydler's Bygg AB	Hasseln, Alingsås	2 302 tim	220:61	Ackord
12	NCC AB	E45, Surte	569 tim	219:70	Ackord
13	Sefa Betongentr AB	Brf Alfa, Göteborg	5 275tim	219:20	Ackord
14	Backgårdens Bygg AB	Grevsågen, Trollhättan	1 515 tim	218:60	Ackord
15	PSAB	Träringen, Göteborg	465 tim	218:00	Ackord

* TBMA=Trä Betong Mur Anlägg

Prestationslönestatistik övr yrken 1 jan – 31mars 2013

Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
VVS/Platt/Golv/Glas				
Falkenbergs Rör AB	Cip lagertank steg 2	758 tim	345:38	Ackord
NVS Installation AB	Kanslihuset, Skövde	663 tim	205:39	Ackord
NVS Installation AB	Björktuna, Stenstorp	281 tim	195:07	Ackord
Halmstad Kakelhus AB	Backhausg 3A, Halmstad	28 tim	224:32	Ackord
Halmstad Kakelhus AB	Kungsgatan, Halmstad	27 tim	237:71	Ackord
Halmstad Kakelhus AB	Skolgatan 10 A, Halmstad	22 tim	246:39	Ackord
Sandå Sverige AB	Div febr 2013	34 tim	290:14	Ackord
Sandå Sverige AB	Div Slättv febr 2013	18 tim	282:98	Ackord
Georg Andersson Golv AB	Barrgränd 15, Borås	6 tim	292:79	Ackord
Kortedala Glasmästeri AB	Div arbeten, Göteborg	6 tim	222:24	Ackord
Kortedala Glasmästeri AB	Div arbeten, Göteborg	8 tim	257:85	Ackord
Kortedala Glasmästeri AB	Div arbeten, Göteborg	12 tim	191:25	Ackord

Många murare möttes på möte

I april var alla murare och platsättare i Göteborgsområdet kallade till möte för att prata om frågor aktuella för yrkesgruppen.

Mackorna, kaffet och korven har en strykande åtgång innan mötet som hålls direkt efter jobbet.

I dubbla rader bänkar sig sedan det mätta och till en början tysta gänget för att lyssna på Ingemar Rönn. Han inledde med att berätta om medbestämmandearbete (MB) i företagen, det om-

råde som han främst arbetar med. Fler MB-grupper behövs i murarföretagen. MB-grupperna träffas vanligen någon eller några gånger om året inne på ett av Byggnads Västs verksamhetskontor för att prata om aktuella frågor.

– Det är jättebra, uttrycker Pär Alexandersson, Olofssons Fasadputs & Måleri Bygg AB, sammankallande i "sin" MB-grupp.

Alla MB-grupper brukar också regelbundet kallas till gemensamt stormöte. Senare under efterjobbeträffen kom-

mer Conny Johansson, ansvarig för en stor del av lönehanteringen i Byggnads Väst, till mötet. Han lämnar information om innehållet i det nya avtalet (se sid 6-7). Tillsammans med deltagarna kommer diskussionen om lönenivåer och lönesystem igång. Och allehanda frågor väcks och tas omhand.

Jobbar du i en mindre yrkesgrupp någonstans i regionen? Vill du/ni också ha ett möte riktat till just er? Kontakta det verksamhetskontor som ligger närmast, se sidan 2.

Lyssnande murare och platsättare. Stämningen på den här sortens möten är ofta avvakande. Så även på detta. Men efter hand kom diskussionen om mur- och platsättningsfrågor igång och pågick en bra stund.

På bilden till vänster pratar Ingemar Rönn om fördelen med att ha en MB-grupp.

Läs mer om talongen nedan på nästa sida.

Vik och tejpa ihop!

Frankeras ej.
Byggnads
betalar portot.

Byggnads

Svarspost
20272998
110 19 STOCKHOLM

Fackligt möte en rättighet

Alla medlemmar har rätt till fem timmars facklig information per år på, av arbetsgivaren, betald tid.

Medlemmar brukar ha många fackliga frågor. Och fler brukar det bli när alla, som normalt under arbetstid är spridda på olika arbetsplatser, samlas till möte.

Enligt Utvecklingsavtalet har alltså alla medlemmar rätt att få facklig information under fem timmar per år. Ett

vanligt sätt att dela upp den tiden är att ha två möten per år. En bra idé är t ex att ha ett möte när nya avtal är klara.

Hålls mötet utanför arbetstid ska övertidsersättning betalas ut. För dig som inte är medlem är det här ett bra tillfälle att komma och bli medlem.

Vill du och dina arbetskamrater veta mer eller ordna ett fackligt möte direkt kontakta Thomas Nilsson 010-601 14 30 eller thomas.nilsson@byggnads.se

Hur bli medlem och hur betala

Inträdesansökan

Det lättaste sättet söka medlemskap är att fylla i sina uppgifter på hemsidan byggnads.se. Klicka på fliken Medlemskap/Bli medlem. Eller fyll i och skicka in den portofria talongen nedan.

Lönebaserat avgiftssystem

För att Byggnads ska veta vilken medlemsavgift du ska betala måste du

meddela din lön. Gör det på byggnads.se. Logga in på medlemssidorna till höger, följ instruktionerna. Gå in under "Profilsida". På hemsidan ser du de olika avgiftsstegen. Eller ring 010-601 14 14.

Betala avgiften via autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blankett från hemsidan eller ring så skickar vi en, se sid 2.

Obs! Glöm inte a-kassan!

Det är av största vikt att ansöka separat om inträde i a-kassan. För man blir inte automatiskt medlem i a-kassan när man får medlemskap i facket. Lättast söker du via byggnadsakassa.se eller ring Byggnads Västs Medlemsservice så skickar vi blankett, 010-601 14 14.

En trisslott för din mailadress och ditt mobilnummer

I framtiden kommer Byggnads Västs kommunikation och information till medlemmar allt oftare ske via mail och sms. Du som inte tidigare gjort det, meddela dina korrekta uppgifter (mail och mobilnr) via epostanmalan@byggnads.se Som tack för hjälpen får de 5 000 första uppgiftslämnarna en trisslott. Glöm därför inte att samtidigt även uppges din adress och person- eller medlemsnummer.

Inträdesansökan till Svenska Byggnadsarbetareförbundet Du kan även ansöka om medlemskap på www.byggnads.se

Personnummer 10 siffror		Arbetsgivare/Företag/Organisationsnummer	
Efternamn		Yrke	
Förnamn		Anställningsdatum	Yrkesbevis, år/mån
Bostadsadress		Övergång från annat fackförbund	
Postnummer och ort		Medlemskap sökes fr o m år/mån	
E-postadress		Datum	Namn-teckning
Tel (även riktnr) bostad	Mobilnummer	☐ Jag vill betala med Autogiro Jag godkänner villkoren för min anslutning till autogiro och accepterar de villkor för autogiro som anges på byggnads.se	
Bruttoinkomst: Ange din bruttoinkomst per månad eller din bruttoinkomst per timme		Kontonummer inklusive clearingnummer -	